

 وزارت آموزش و پرورش علامه طباطبائی	 مجلس شورای اسلامی علامه طباطبائی	آموزش و پرورش شهر تهران پاسخنامه پایه: نهم تعداد صفحات: ۴ صفحه	دبیرستان های دوره اول مجتمع علامه طباطبائی پاسخنامه درس: فارسی امتحانات نوبت اول تاریخ امتحان: دوشنبه ۱۷ دی ماه ۱۴۰۳ زمان آزمون: ۷۵ دقیقه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
---	---	--	--

شما نمی‌توانید کتابی را باز کنید و از آن چیزی یاد نگیرید

نمره	بخش اول - معنی و مفهوم شعر و نثر (۴ نمره)
۲ نمره	۱- معنی و مفهوم هر عبارت را به نثر روان امروزی باز نویسی کنید. الف) هرچه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. هر چیزی که در جهان هستی وجود دارد آفریده خداوند است. ب) و این عالم خانه خداست و تو از عجایب این، غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و دروی نمی‌گنجد. این جهان خانه پروردگار است و تو نمی‌دانی زیرا دنیا بسیار بزرگ است و توانایی دیدن تو بسیار محدود و درک دنیا برای تو ناممکن است.
۲ نمره	۲- معنی و مفهوم هر بیت را به نثر روان امروزی باز نویسی کنید. الف) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت دائماً یکسان نباشد حال دوران، غم مخور اگر روزگار مدتی مطابق میل تو نگذشت ناراحت مباش زیرا همیشه اوضاع یکسان نمی‌ماند ب) غواص اگر اندیشه کند کام نهنگ هرگز نکند در گرانمایه به چنگ کسی که می‌خواهد مروارید از دریا صید کند اگر از خطرات دریا بترسد هرگز چیزی به دست نخواهد آورد.
نمره	بخش دوم - معنی واژگان (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۱/۵ نمره	۳- مترادف هر کلمه مشخص شده زیر را بنویسید. الف) به بینندگان، آفریننده را نبینی، مرنجان دو بیننده را چشم ب) ای دل غم‌دیده حالت به شودف دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان، غم مخور آشفته پ) یا بزرگی و عز و نعمت و جاه یا چو مردانت، مرگ رویاروی شکوه ت) پیوسته در خود سفر می‌کنم، تا هرچه نباید، از خود دور گردانم! شایسته نیست ث) آشیان خویش چون کند. چگونه ج) داعیه‌ای در باطن من پدید آمد. انگیزه
۱ نمره	۴- برای هر کلمه یک مترادف بنویسید. ملک: پروردگار بُرنا: جوان تنبیه: آگاه ساختن ألوان: رنگارنگ

۰/۵ نمره	۵- کدام ترکیب متفاوت است؟ ۱- همسال‌های من ۲- محبس تن ۳- فکر رستن ۴- در قفس گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ ترکیب اضافی معمولی هستند ولی گزینه ۲ اضافه تشبیهی است.
۰/۵ نمره	۶- قافیه در کدام بیت «قید» است؟ ۱- در فکر رستم - پاسخ بداد کرم - خلوت نشسته‌ام زین روی، منحنی ۲- همسال‌های من، پروانگان شدند جستند از این قفس، گشتند دیدنی ۳- در حبس و خلوت‌م، تا وارهم ز مرگ یا پـر برآورم، بهر پریـدنی ۴- اینک تورچه شد، کای مرغ خانگی کوشش نمی کنی، پـری نمیـزنی؟ گزینه ۱ / «منحنی» قافیه بیت و قید حالت است برای جمله
بخش چهارم - جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)	
۰/۵ نمره	۷- بیت زیر در قرن .. هفتم. بوده شده است و به‌طور حتم بیتی از شعری با قالب . غزل. است. سعدیا، راست روان گوی سعادت بردند راستی کن که به منزل نرسد کج رفتار سعدی از تخلص خودش استفاده کرده پس: هم غزل است و هم در قرن هفتم سروده شده است.
۰/۵ نمره	۸- اثر مشهور امام محمد غزالی . کیمیای سعادت. نام دارد که در دوره .. سلجوقیان.. تألیف شده است.
بخش پنجم - دانش‌های زبانی و ادبی (۱۱ نمره)	
۱/۵ نمره	۹- در هر بیت یا عبارت حداقل یک آرایه شناسایی کرده، بنویسید؟ الف) در محاوراتی که به حضور او میان دو کس رود، خوض ننماید. کنایه / خوض نمودن (بدون اجازه مداخله نمودن) ب) یوسف گم گشته بازآید به کنعان غم مخور کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور تلمیح / اشاره به حکایت حضرت یوسف (ع) پ) دادند دو گوش و یک زبانت ز آغـاز یعنی که دو بشنو و یکی بیش مگـوی مراعات نظیر (تناسب) / گوش، شنیدن
۲ نمره	۱۰- در هر بیت یا عبارت جایگاه واژه مشخص شده (نقش دستوری) را بنویسید. الف) کم گوی و به جز مصلحت خویش مگوی چیزی که نپرسند تو از پیش مگـوی مفعول ب) هر روز بر شکوه و شوکت و لشکر من افزوده می‌گشت. متمم پ) تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش حیف باشد که تو در خوابی و نرگس، بیدار مسند

	(ت) روزی <u>پیر ما</u>، با جمعی از همراهان به در آسیابی رسید. گروه نهادی										
۲ نمره	۱۱- با توجه به متن زیر پاسخ درست هر پرسش را بنویسید. سخن، ناپرسیده مگوی و از گفتارخیره پرهیز کن. چون باز پرسند، جز راست مگوی. تا نخواهند، کس را نصیحت مگوی و پند مده؛ خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد. الف) منظور نویسنده از (او خود اوفتد) چیست؟ خودش ضرر خواهد کرد. ب) زمان فعل جمله سوم متن چیست؟ چون باز پرسند (زمان فعل: مضارع التزامی) پ) نقش دستوری «پند» در متن چیست؟ مفعول ت) متن فوق از چند جمله تشکیل شده است؟ نه جمله										
۱/۵ نمره	۱۲- اجزای هر گروه زیر را به طور دقیق نام گذاری کنید. الف) این همه فرش این: وابسته پیشین (صفت اشاره) همه: وابسته پیشین (صفت مبهم) فرش: هسته (اسم) ب) چه تابلوی گرانی! چه: وابسته پیشین (صفت تعجبی) تابلو: هسته (اسم) گرانی: وابسته پسین (صفت بیانی)										
۱ نمره	۱۳- برای هر واژه یک مخالف بنویسید. لطیف: زبر فراخ: تنگ پیوسته: گسسته مقصد: مبدأ										
۲ نمره	۱۴- مشخص کنید کدام عبارت درست و کدام نادرست است؟ <table> <thead> <tr> <th>درست</th> <th>نادرست</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>☒</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table> الف) همه کلمه های «متناسب»، «مترادف» هم هستند. ب) برخی کلمه های «هم آوا»، «متجانس» هم هستند. پ) «قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی است. ت) «خواجه نصیرالدین توسی» هلاکو را به تأسیس رصدخانه مراغه تشویق کرد. ☒	درست	نادرست	☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	☐
درست	نادرست										
☐	☒										
☒	☐										
☒	☐										
☒	☐										
۱ نمره	۱۵- از هر مصدر مورد خواسته شده را بسازید. الف) دوم شخص مفرد مضارع مستمر از مصدر «نوشتن» داری می نویسی ب) سوم شخص جمع مضارع التزامی از مصدر «رفتن» بروند										

بخش ششم - تاریخ ادبیات (۵/۰ نمره)	
۵/۰ نمره	۱۶ - نام دو اثر علی اسفندیاری «نیما یوشیج» را بنویسید. افسانه - ای شب
۲۰ نمره	مجموع نمرات

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خشنود باشی و ما رستگار